

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Iudæis & Cœlico.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96119](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96119)

b sunt in iudicio, sunt eis interdicta, b alia testimonia super contra-
a ctibus, i victimis voluntatibus, z masculicis, z quasi contractibus,
non sunt interdicta: ista videtur magis vera. Alij dicunt quod in
iudicio non possunt testificari, vel deponere aliquo casu de modo,
sed si in contractibus, vel instrumentis, vel testamentis scriberen-
tur testes, bene valeret, quod non placet etc.

ADDITIONES.

CLAV. DE SEISS. Quoniam, vide ad propositum multa
per Barb. consi. vi. vol. i.

a ALEX. Probationum facultas. An ergo Iudeus possit esse
testis, adde ter. ii. q. vii. c. si heret. z extra de test. c. Iudei. Et ad istu
ter. vide Bar. in l. cum mulier. in si. sol. ma. z vide aut. hic positam
z vide Spe. in ti. de teste. s. j. ver. item quod Iudeus vel paganus,
z ibi quid si deponit Iudeus pro iudeo non valet contra Christiani-
num. tamen si aliquid ibi pro eo facit, bene valet.

b ALEX. Interdicta. Et sic videtur quod acta possunt proba-
ri per testes, de quo per Bar. z Bal. in l. in arbit. j. de arb.

Ne sanctum baptismum reiteretur.

Rub. IX.

LEX

II.

Baptizari quis potest sub conditione, si non est baptizatus.

a **S**ed quomodo fiet illud quod tota
die videmus, quod quando puer te-
pore natiuitatis est in periculo, quod ita timetur de
morte eius, tunc baptizatur ab obfetricibus, postea
iterum baptizatur in ecclesia. Resp. quod consilium
est cum scio baptizatur baptizet sub conditione, si baptizatus non est,
ego te baptizo in nomine patris z filij z Spiritus sancti sic sub co-
ditione ne incidat istam legem, z ita obseruatur vbis quotidie, etc.

ADDITIONES.

a ALEX. Si quis, nota, quod tempore necessita. potest conferri
baptisma, etiam ab hereticis. Et de materia huius l. habes no. in
extra de cle. non ord. m. vbi vide mod. z gl. in s. sed illud, r. r. q. j.
P. P. A. V. P. vide omnino Fel. in cap. cum nobis, extra de presc. vi
de Barb. consi. lxx. vol. iij. in vlt. dubio.

LEX

III.

Religiosus an quis dicatur intra annum probationis.

a **N**on. Opp. z vide q. debeat puniri pena capitula
ii. v. s. l. priori. sol. Ibi iterum baptismum in
eo, qui erat iam baptizatus, hic in eo, qui non erat bap-
tizatus, sed baptizandus, erat enim cathecumenus. La-
the cumenus dicitur ille, qui vult esse christianus z est intra tempus
cuiusdam probationis, q. Christianam ante quam baptizetur, voluit
videre de fide eius. Et sic est ar. ista lex ad statuta. Statutum est
hic quod nullus possit effici cuius, nisi habitauerit per magnu tem-
pus extra. Ille ergo qui est intra illud tempus probationis, non ha-
bebitur interim, nec tractabitur vt cuius. Et est etiam ar. quod res
ligiosus intra annum probationis no dicatur religiosus. Et hoc
dico, quia est ar. sed de veritate interroga Canonistas. Ultimo
de materia huius n. qualiter sacramenta possunt reiterari, habe-
tis rubricam extra de sac. non reter. vide etiam quod no. extra de
fecun. nup. c. an. in gl. sacramenta, quia quedam reiterantur, quedam
non. z que reiterantur, nunquam reiterantur circa idem, etc.

ADDITIONES.

a ALEX. Religiosus, facit q. habet in l. si quoties, de publi-
z de q. Bart. hic vide per Pet. de Anch. in regula, beneficium, in vj.

De apostatis.

Rub. X.

a **I**sta rubrica no loquitur proprie de apostatis, quos nosappel-
lamus quotidie apostatas scilicet egredientibus religionem, sed lo-
quit de his qui fide relinquit, q. illi proprie dicitur apostata, etc.

ADDITIONES.

a ALEX. Dicuntur apostate. Et vide etiam q. quis dicatur
apostata, vltra Bar. hic quod no. Bal. in l. in vlt. s. seruos, j. de
epi. z cle. z an bona apostate remaneant monasterio, vide Bal. in
l. deo nobis, ad fi. de epi. z cleri. Adde de apostata. Oldr. consil.
xlvij. z clxxv. z cccj. Item dicas in crimine lese maiestatis, vt est
gl. sing. in l. Manichaeos, s. de heretic. z vide quod dicitur in l. si ad
l. Juliam maiesta. z vide Bart. in l. commissa, in fi. de pub. In cons-
trarium facit ca. de rescriptis, lib. vj.

* CLAV. DE SEISS. Intra quinquennium. Pro hac ta-
men decisione facit quod no. Bar. per illum ter. in l. j. de vectigal.
z commiss. z vide omnino Fel. in c. cum nobis, de rescriptis.

LEX

II.

De crimine heresis contra defunctum potest procedi intra
quinque annos.

Siquis defunctum. ^a **I**sta lex
do. Richar. Dalumb. in. q. quam ipse disputant de
hoc quod leges, z canones, qui dicunt, quod de cri-
mine heresis potest cognosci post mortem, i debet in
relegi intra quinquennium, quod tene meti propter
inquisitores qui inquirunt ad mortem, z publicant bona, nescio ta-
men quid ipse determinat, sed ego habeo illam disputat ionem, etc.

ADDITIONES.

a P. O. M. A. Defunctum. Ad istam l. vide pulchre Fel. in ca. cum
nobis, de prescri.

LEX

III.

Siquis. Nota tert. z signa sibi, nisi iustum fuisset, etc.
hoc verum dicit gl. quantum ad penam mudas
nam, sed quo ad Deum secus, quia ille semper parit, etc.

a De Iudeis, * & Coelicolis, Rubr. VII.

Coelicole sunt illi, qui adorant creaturam, vt solem z lunam, etc.

ADDITIONES.

* ALEX. De Iudeis. An iudei possint possidere immobilia, z
an teneant soluere decimas vide in c. nimis graue, de exco. lib. i. p. cl.
Adde tert. z quod ibi not. in c. de terris, de decimis.

a P. P. A. V. P. De Iudeis. Circa istam materiam adde primo
an Iudei sint in iurisdictione pape, z an possint facere testam-
tum, z consequenter, an in eis loca habeat dispositio e. quanquam,
de vsur. in vj. vide Do. Franc. consil. lxxvj. vide omnino Paul. de
Leaza, de quo j. Item an Iudei possint cogi ad obseruantiam ius-
tamenti, vide Roma. consi. clv. Pan. consi. c. Bald. in c. j. item sa-
cramenta, de pace iura. firmam. Barb. consi. rv. volum. j. Item qua-
liter puniantur Iudei pignora vendentes sine debitis solemnari,
vide Roma. consi. cccij. vbi dicit quod communiter factum, Item
quod regulariter inter Iudeos z Christianos sint permissiones
contractus pterquam super mancipio z Christiano, z quod Iu-
deus possit prescribere rem Christiani, vide Rom. consi. cccclxxvj.
Item si Iudeus habens potestatem vendendi pignus possit an-
num, conferuatur per multos annos, postea petat vsuras omnium
annorum, an possit, vide Pau. consi. cccxij. Item qui actus genera-
liter sint permitti Iudeis, z qui prohibiti, vide Bertach. in tract.
de Habel. in iij. parte, Minquid autem privilegium exemptionis
factum habitantibus in tali loco, extendatur ad Iudeos vide eun-
dem Bertach. in tract. de Habelis, in vij. parte. Et ibi etiam multa
alia ponit in materia, presertim an z quando Iudei subiacent
legibus Christianorum, z quomodo contravenientes puniri debeant
Item quod Iudei non possint esse doctores, nec habere dignitates
tem. vide Bart. in l. omnes, de decu. lib. j. Item nunquid a Iudeis
possint capi filij infantes vt baptizentur, vide Are. in l. mulcum, de
ver. obl. z ibi etiam an Christianus possit relinquere aliquid Iudeo
in testamento, z an Iudeus possit prescribere rem Christiani. Item
privilegium quod Iudei possint retinere pro pignore res fortunas
non liget scholares, quozus aliqua res fuisset furto subtracta pig-
vide Lremen. sing. l. r. r. Item privilegium quod Iudei possint mu-
tuare super rebus alienis, non intelligitur quando icentur alienas,
vide Fel. in c. causam que in ver. interpretatio privilegij, in prin. ex-
tra, de refer. Item quib. legib. subiacentur Iudei, vide omnino Fel.
in c. j. extra de consi. Item an z quando Iudeus possit esse testis,
vide late Fel. in c. dandi, extra de testi. Item de materia Iudeorum
quod dicantur subditi Romane ecclesie, vide late Los. in c. gradi,
de supplen. neglig. prela. z ibi etiam an possint ad aliquod officium
in curia Romana deputari, Item quid de Iudeo vel pagano publi-
co vsurario, qui fecit testamentu, z qui repurabatur Christianus, vide
omnino Paul. de Leaza, in viij. q. lva. in c. q. per tota. Vide Are.
de quo s. in prin. apostille, z Paul. de Lea, vbi ponit quomodo Iu-
deus subit legibus z canonib. nostris, Item in materia an Iudeus
possit esse rector vel potestas vel aliud publicum officium habere
vel esse tutor Christiani, z an possit contra Christianum prescribere
re, vide late Jas. in rub. ff. de iust. z iure, vbi etiam ponit an ad eius
onus, admittatur ad officia z alia, Item in materia an Iudeorum, z
paganorum an licet cum eis comedere, loqui, z versari, vide Deciu
in c. nouit, in iij. no. extra de iud. Item de Iudeis z multis alijs spe-
cieb. paganorum vide Decium in c. j. extra de consi. vbi etiam ponit
qua pena puniatur Iudeus cognoscens carnaliter Christianam, z
an Iudei ligentur legib. z canonib. Item an Iudei admittantur in
actibus in quibus requiritur iuramentum, z an tunc iurare possint
secundum legem suam, vide Barb. in cons. xv. vol. j. Et ibi etiam an in
Iudeis habeat locu dispositio e. quamvis, de pactis, in j. z similes di-
spositiones, Item in materia Iudeorum an in eis seruentur iura co-
muna, que sunt fundata in equitate, vide que dicit Fel. in c. de
iud. z que dicit Jason. in l. quod si Ephe. ff. de eo quod certo loco,
in fi.

infi. Quod autem inter Iudeos deferantur successiones secundum legem mosaicam, non autem secundum legem civilem, vide Bal. in l. qui se patris. C. vide liber. Item an Iudeus committens stuprum cum Christiana puniatur pena captivus de iure communi, etiam si statutum imponat minoris penam pro adulterio vel stupro, et an dici possint fideles Romane ecclesie devoti, et an possunt cum eis interuenire. Item ipsi pro nobis contra ea que concernunt fidem, vide Barb. late. consil. l. vi. vol. iij. ubi etiam quod possint esse procuratores Christianorum.

LEX

I.

Collegium Iudeorum est reprobatum, et ipsis non potest relinqui Iudeo particulariter relinqui potest.

Quod Cornelia Collegium Iudeorum est reprobatum, sed non reprobatur quilibet Iudeus per se. De hoc an possit relinqui quilibet Iudeo, not. per L. in l. s. de sacros. et in l. op. Quando ergo collegium est reprobatum, nec non possit relinqui quilibet potest capere per se, et.

ADDITIO.

ALEX. C. Quod Cornelia. Vide Barto. in l. cum senatus. ff. de reb. dub.

LEX

VII.

Judices Christiani quando adiri debeant a Iudeis ad ea que pertinent ad eorum superstitionem.

Iudeis Hec est bona lex, breuiter dicit, Iudei habent ea, que sunt ciuium Romanorum, et eorum iudicibus Christianis debent litigare, et possunt eis arbitrium assumere. h. d. C. Oppo. dicitur hic, quod in causis que pertinent ad superstitionem eorum debent adiri iudices Christiani. Contra. s. e. o. l. Iudeis. l. p. o. r. i. z. e. o. l. Iudeorum. Sol. in religio. hic, quod ea que pertinent ad superstitionem eorum, veniunt examinandam incidenter in causa. Exemplum, verum matris monium tenuerit, qd aliter est secundum legem eorum, aliter secundum legem nostram, vt dicit s. e. o. l. p. r. o. r. i. d. in causis que spectant principaliter ad superstitionem, et inde eorum, ipsimet cognoscunt vt in legibus contrarijs, et.

ADDITIO.

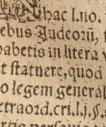
ALEX. C. Iudices Christiani. Quis sit iudex Iudeorum, quid in Iudeo delinquente, coram quo iudice debeat puniri, vide que scripta in l. si adulterum cum incestu. post Bar. ff. de adul. cum in iudicio nisi fuerit subiectus, an Papa, vel Imperatoris, vide do. Auto. in c. i. de consil. An Iudex debeat vti lege Mosata iura se, quas habuit Moyses, vt habetur vi. di. Moyses, videtur dicendum quod no, per hanc l. que dicit Romanorum. De hoc tenget Jo. L. al. in consil. per. sub. rab. de rest. z. consil. quod Mosata iura se. Secus si cu Christiano, vt hic. z. vide ibi late per cum. Et an lex Mosata attendatur in delictibus causarum, vide Imo. in l. stipulatio hoc modo accepta. de ver. obli. vbi dicit qd no, nisi a lege noua sit specialiter approbata, iura no, vide Dr. in s. i. s. ita. z. ibi etiam vide Ro. z. vis de voc. in c. si. de consue. z. ibi Imo. in gl. z. ibi non dicitur derogatum quo ad moralia. Imo. refert sanct. Thom. in q. ci. art. i. z. in. z. idem ipse questio. xxi. art. i. z. in. z. q. ci. art. i. z. pro hoc videtur iter. in c. translato. de consil. z. ibi Bal. C. Adde a quo puniendus sit Iudens delinques. s. d. de Anc. consil. i. i. j. v. d. r. v. z. qualiter puniatur cu cognoscit Christianam, per Old. etiam consil. c. c. c. r. r. i. j.

LEX

VII.

Christianus non potest statuere pretium rebus Iudeorum, sed ipsi inter se sic.

Populus ciuitatis potest statuere quod res vendantur certo pretio, sed statuere legem certis personis non potest.

Eius Iudei non possunt aritari ad vendendas res proprias aliter quam Christiani, h. d. C. Ex hac l. no. quod Christianus non potest statuere pretium rebus Iudeorum, sed ipsimet Iudei inter se sic, hic est casus, prout habetis in litera vos. Sed quero, an populus vnius ciuitatis possit statuere, quod res vendantur certo pretio? Resp. quod sic facie do legem generale, vt in l. ff. ad l. Jul. de anno. z. in l. ammonam. z. de extraord. cri. l. s. cura carnis. de offi. p. r. e. f. e. v. b. sed statuere legem certis personis tantum, vt Iudeis, vel alijs non potest, vt hic, z. d. ammonam.

LEX

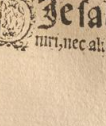
XI.

Licolarum Hoc, hanc lin sine, quod qui non est necum, contra me est, et qui sunt Licolice, dicit tibi in rubrica.

LEX

XII.

Desabbati In die sabbati, z alijs festiuitatib. Iudeorum ipsi non possunt conuenire, nec alios conuenire, h. d. no. hanc legem. C. No. quod

si aliquis dies est feriatu, quo ad te, vt non possis conuenire, debet esse feriatu contra te, vt tu non debeas conuenire alios. Facit ad hoc quod videbitis in l. si. de frue. z. lit. c. p. en.

ADDITIONES.

ALEX. C. Conuenire. Et ad hoc vide Bal. post gl. z. doc. in l. qd fauore. j. de leg. b. ALEX. C. Contra te. limita, vt colligitur ex dictis Bar. in l. s. nunciatio. de oper. no. nunc. vide Alex. in l. i. an. princ. in i. q. fallens. tia. ff. quod quisque iuris.

LEX

XIII.

Represalie sunt permisse quando quis non reperit iustitiam in ciuitate, contra quam represalie conceduntur.

Nullus tanquam Ista est bona lex vt de gl. que incipit, sed nunquid, et. No. quod nullus potest sibi ius dicere, salit si auctoritate superioris non potest esse consultum.

Per hanc legem dicitur quod represalie sunt permisse sicut si quo quis non reperit iustitiam in ciuitate contra quam represalie conceduntur. Item per hanc l. possumus dicere, quod ciuitates Italie que non recognoscunt superiorem, quando faciunt aliquid illicitum, possunt sibi muticem indicere bellum, ex quo superioris copia non reperitur. Item per hanc l. formo q. in l. cum cros populos, vt rum valeat statutum, quod si quis percussit personam, in quacunque parte mundi possit hic puniri, z determino quod non nisi quando in loco delicti non reperiretur iustitia, ita determino per hanc glo.

ADDITIO.

CLAUD. DE SEISS. C. Consultum. De veritate huius dicit, z de materia eius vide Alex. in l. s. nunciatio. ff. de no. oper. mit. vbi remissioes ponit, z eundem Alex. consil. r. r. v. in j. dub. vol. j. Cuius no. quod paria sunt quod sit omnino delegata iustitia, z quod ducatur per procrastinationes, vt dicit Bal. in c. j. de milir. v. al. qui contra. est. sequitur Alex. in a. u. r. z. omnino. C. ne vroz pro marito. Item paria sunt nullum esse superiorem, vel esse, sed talem qui non teneatur, qualis est Imperator, z Papa in Italia, vt inquit for. malter Bal. in repet. l. in. p. u. j. vnde vi. facit notata per Bar. in l. decem. in j. opp. de ver. obli. z. in l. in. si. p. r. i. c. ff. si cert. per. cum concord. ibi traditis per Alex. Etiam etiam quod dicit Bal. in simi. h. in l. sequitorem an. vlt. ver. bis. j. de execu. rei. iud.

LEX

XVII.

Alcualitura Iudei non possunt habere aliquem honorem, seu dignitatem, h. d. Et per hanc l. no. quod iudei hic iustitiam res non possunt conuenire, vel honores doctoratus assumere, quoniam est dignitas. Preterea doctores habent in scholares iurisdictionem ordinariam per auct. habita. j. ne fil. pro. patri. Et ita dixi hoc anno, cum quidam Iudeus vellet doctorari, et.

De paganis, et sacrificijs, et templis eorum. Rub. XIII.

LEX

VI.

Iudeis, vel paganis nulla potest fieri violentia, Christianis.

Ista est bona lex, z hoc etiam commemorat in suis libellis inter constitutiones que puniunt violentos. C. No. q. Iudeis, vel paganis nulla potest fieri violentia. Dices tu, qualiter ecclesia indicit bellum contra Saracenos? Resp. quia Saraceni detinent terram nostram, Nam terra Ierusalem est terra permittis quam permittit Deus Abrahe z semini eius, z debita nobis, qz sumus filij Abrahe secudum Apostolum. Dices tu, z quare contra Turcas? qui non tenent terram nostram, indicit ecclesia bellum? Resp. quia non possunt aliter ire ad Saracenos, cum ergo committant aliquid turbulentum, z iuri contrarium, quia non permittunt nos ire ad illos, ideo ecclesia indicit eis bellum, alias autem non indiceret.

ADDITIONES.

POMA. C. Violentia. An autem Iudens transiens ad paganos puniatur vide Old. consil. h. z. in consil. l. xv. vbi ponit, an sit licitum indicere bellum Saracenis consil. l. r. r. v. vbi ponit an prius cepta possit illis bona auferre, z consil. r. c. vbi ponit an possint compelli ad soluendum decimas, z vide etiam Anc. in c. peccatum. z seq. de reg. iur. in v. z. aliquid etiam per Seli. in rub. extra de Iude. z Saracenis.

Contra Turcas. Et ad Bar. hic adde Imo. in c. quod super. de voto. ad quem se remittit Bar. in l. hostes. de capti. in ter. cum ex hoc no. per Bar. no. quod sumus filij Abrahe. alibi autem dicitur quod omnes ab Adam processimus, vt dicit gloss. in l. vi. ff. de iur. z. iur. Adde an papa possit imponere decimam pro indicendo bello Saracenis, z an debeant compelli de ciuitatibus Christianorum Old. consil. l. r. r. j.